X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. (nr 34)**

z dnia 25 lipca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. (nr 34)

25 lipca 2024 r.

Komisja Śledcza do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r., obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Sowy (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie wniosków dowodowych;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Maciej Bielski**, **Rafał Boruń**, **Beata Czechowicz**, **Anna Diaby-Lipka**, **Marta Tomkiewicz-Januszewska**, **Łukasz Wojtyś** i **Mariusz Zagórski** stali doradcy Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Igor Amarowicz**, **Monika Biała** i **Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dzień dobry państwu.

Otwieram posiedzenie Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r.

Stwierdzam kworum.

W dniu dzisiejszym w posiedzeniu uczestniczą stali doradcy Komisji zgodnie z listą obecności.

Na podstawie art. 16a ustawy o sejmowej komisji śledczej zezwalam przedstawicielom prasy na dokonywanie, za pomocą aparatury, utrwalania obrazu lub dźwięku, albowiem przemawia za tym interes publiczny, nie będzie to utrudniało przebiegu posiedzenia, a ważny interes osoby wezwanej nie sprzeciwia się temu.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje wnioski dowodowe, sprawy bieżące – dwa punkty.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam jego przyjęcie.

Przystępujemy do realizacji pkt 1 porządku dziennego posiedzenia Komisji, to jest rozpoznanie wniosków dowodowych. Jeszcze za…

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Tu pan Szrot się zgłasza.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Teraz, tak? Dobrze, to pan…

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Gdyż chciałbym przedstawić wniosek dowodowy…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

A, to proszę bardzo.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

…dotyczący przesłuchania dwóch świadków.

Po pierwsze, pana generała dywizji Straży Granicznej Tomasza Pragi, komendanta głównego Straży Granicznej w okresie od 23 stycznia 2018 r. do 19 stycznia 2024 r., na okoliczności wynikające z zakresu przedmiotowego uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie powołania komisji śledczej na okoliczności dotyczące okresu sprawowania przez niego funkcji komendanta Straży Granicznej w zakresie określonym w pkt 3 uchwały o powołaniu komisji śledczej, czyli ustalenia liczby oraz tożsamości osób, które nielegalnie przekroczyły granice Rzeczypospolitej Polskiej lub których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zalegalizowano w wyniku nadużyć, zaniedbań i zaniechań organów administracji rządowej, oraz okoliczności wskazane w pkt 2 uchwały o powołaniu komisji śledczej, czyli legalności, prawidłowości oraz celowości działań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podejmowanych przez – i tutaj mamy szeroki katalog i jednych z punktów tego katalogu wymienionego w pkt 2 uchwały – podejmowanych przez komendanta Straży Granicznej.

I uzasadnieniem tego wniosku jest właśnie to, że komendant Straży Granicznej został *expressis verbis* wymieniony w tej ustawie jako osoba, która w tej sprawie była odpowiedzialna i czynności wykonywała. Nieprzesłuchanie tej osoby, sprawującej wówczas funkcję komendanta Straży Granicznej, byłoby bardzo poważną nieprawidłowością w pracach naszej Komisji. Dodatkowo konieczność przesłuchania pana generała Pragi wynika z okoliczności wskazanych w zeznaniach pana pułkownika Krzysztofa Wacławka, byłego szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, który wskazywał na kluczową w tym zakresie rolę Straży Granicznej.

Drugi punkt wniosku dotyczy przesłuchania pana Seung Dong Lee, prezesa Hyundai Engineering Poland w okresie od 9 grudnia 2021 r. do 18 kwietnia 2024 r., na okoliczności analogiczne jak w przyjętej przez Komisję uchwale z dnia 40… nr 48 z dnia 7 maja 2024 r. – wezwanie na przesłuchanie Daniela Obajtka. Czyli celem złożenia zeznań na okoliczności działań podejmowanych przez podmioty wskazane w uchwale z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie powołania Komisji, odnoszących się do procesu legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, legalności ich działań itd.

Te zeznania miałyby dotyczyć oczywiście inwestycji Olefiny III i tutaj zeznania, które… Pan poseł Daniel Obajtek, były prezes Orlen SA, w swoich zeznaniach wskazał, że realizację Olefiny III prowadził właśnie ten koncern – Hyundai Engineering Poland – i wszystkie pytania dotyczące tej inwestycji należy kierować do tej konkretnej osoby. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo za przedstawienie wniosku dowodowego. Ja rozumiem, że to są dwa odrębne wnioski, każdą osobę osobno będziemy…

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Uwzględnione w jednym dokumencie, który ma dwa punkty.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Tak jest, ale…

Więc pierwsza rzecz, którą chcę powiedzieć, że również my mamy też wniosek dowodowy dotyczący przesłuchania, wezwania i przesłuchania generała dywizji Straży Granicznej Tomasza Pragi, komendanta głównego Straży Granicznej – od pierwszego… od stycznia 2018 r. do stycznia 2024 r. pełnił tę funkcję – na okoliczność działań podej-

mowanych przez ministra spraw zagranicznych i pracowników Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Tu jest szereg rzeczy wymienionych, w tym również to zadanie komendanta… Nadużyć, zaniechań Straży Granicznej, służb specjalnych i Policji.

Więc myślę, że możemy potraktować to jako wnioski tożsame. I jeśli nie będzie… Ja tylko pytanie do pani… Rozumiem, że wniosek jest tożsamy praktycznie, tak? Dobrze. Więc zaprezentowany przez pana posła Szrota i uzupełniony przez również pozostałą grupę posłów… Bo ten wniosek, który składałem, to jest w imieniu grupy posłów tutaj siedzących – pani Maria Małgorzata Janyska, Przemysław Witek, Aleksandra Leo, Maciej Konieczny, Marek Sowa.

Poddam pod głosowanie, dobrze? Kto z państwa jest za wezwaniem – na razie tylko pierwszy punkt, dobrze, indywidualnie głosuję – pana generała Pragi na posiedzenie Komisji? Kto z państwa? Głosujemy elektronicznie. Kto za?

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Przepraszam, można? Bo ja nie mam legitymacji.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Doliczymy ten głos chyba.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Kartę… (*niezrozumiałe*)

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dobra. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o wyniki głosowania. 9. Zgodnie z deklaracją tutaj jeszcze uwzględniamy głos pana przewodniczącego Milewskiego – łącznie 10 głosów za. Jednogłośnie przyjęte.

Jeśli państwo pozwolicie, to ja bym również w tym momencie poddał pod głosowanie przyjęcie uchwały. Chodzi tutaj o zwolnienie z tajemnic dla pana generała Pragi, to będziemy mieli ten wątek jak gdyby zakończony.

Komisja Śledcza do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od 12 listopada 2019 r. do 20 listopada 2023 r. w sprawie zwrócenia się do komendanta głównego Straży Granicznej generała brygady Straży Granicznej Roberta Bagana o zwolnienie generała dywizji Straży Granicznej Tomasza Pragi, komendanta głównego Straży Granicznej od stycznia 2018 r. do stycznia 2024 r., wezwanego w celu złożenia zeznań na okoliczność działań podejmowanych przez ministra spraw zagranicznych, pracowników Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz inne podmioty wskazane w uchwale z 19 grudnia 2023 r. w sprawie powołania Komisji, odnoszących się do procesu legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, legalności ich działań, prawidłowości oraz celowości, a także występowania nadużyć, zaniechań i zaniedbań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium RP, a nadto posiadanych przez niego informacji na temat działań, nadużyć i zaniechań… lub zaniechań Straży Granicznej, służb specjalnych i Policji w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium RP w okresie objętym zakresem prac Komisji, w tym w szczególności na okoliczność legalizacji pobytu cudzoziemców w ramach programu „Poland.Business Harbour" z zachowaniem tajemnicy prawnie chronionej odnośnie do informacji niejawnych o klauzuli „tajne", w zakresie informacji objętych przedmiotem prac niniejszej Komisji Śledczej.

Na podstawie art. 11 e ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej Komisja postanawia, co następuje: zwrócić się do komendanta głównego Straży Granicznej generała brygady Straży Granicznej Roberta Bagana w trybie art. 9da ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, aby zwolnił generała dywizji Straży Granicznej Tomasza Pragę jako byłego komendanta głównego Straży Granicznej z zachowania tajemnicy prawnie chronionej odnośnie do informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne" w zakresie informacji objętych przedmiotem pracy niniejszej Komisji Śledczej.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Kto z państwem jest za przyjęciem tej uchwały? Jeśli nie ma sprzeciwu, to przyjmujemy. Nie ma, tak? To uchwała jest przyjęta jednogłośnie. Dziękuję bardzo.

Teraz mamy do rozpatrzenia drugi… znaczy wniosek dowodowy w części dotyczącej pana Seung Dong Lee, prezesa Hyundai Engineering Poland.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego wniosku? Tu głosujemy już. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyniku głosowania. Za wnioskiem – 4 osoby, przeciw – 5, wstrzymało się – 0. Wniosek nie uzyskał większości.

Przechodzimy do kolejnego wniosku dowodowego. To proszę o zaprezentowanie wniosku przez panią przewodniczącą Janyskę.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

To jest wniosek, który wychodzi naprzeciw deklarowanemu wnioskowi pana posła Piotra Kalety.

Niniejszym jako członkowie Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań itd., nazwa jak w uchwale, wnosimy o przeprowadzenie konfrontacji pomiędzy Mateuszem Pali, szefem gabinetu politycznego ministra spraw zagranicznych Zbigniewa Raua w okresie od września 2020 r. do listopada 2023 r., przesłuchanym przed Komisją w dniu 10 lipca 2024 r., i Jakubem Osajdą, dyrektorem Biura Prawnego i Zarządzania Zgodnością Ministerstwa Spraw Zagranicznych do 15 września 2023 r., przesłuchanym przed Komisją w dniu 11 marca 2024 r. w celu wyjaśnienia sprzeczności wynikających z treści złożonych przez nich zeznań.

I w związku z tym wnosimy o wezwanie Mateusza Pali i Jakuba Osajdy do stawienia się przed Komisją w wyznaczonym terminie w celu złożenia zeznań w ramach konfrontacji.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo. Wsłuchujemy się w głosy członków Komisji.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Świetny wniosek.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Więc poddaję ten wniosek pod głosowanie.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego wniosku? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 9 osób. Głosowało 9 osób. Za – 9 głosów. Wniosek został przyjęty jednogłośnie.

Proszę o przedstawienie kolejnego wniosku dowodowego przez pana posła Witka.

Poseł Przemysław Witek (KO):

Szanowni państwo, wniosek składają: Marek Sowa, Maria Małgorzata Janyska, Przemysław Witek, Mirosław Adam Orliński, Aleksandra Leo i Maciej Konieczny.

Komisja Śledcza wnosi… Na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej wnosimy o zwrócenie się do Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego o poinformowanie o wynikach kwerendy przeprowadzonej przez ABW w odniesieniu do przypadków przejmowania firm białoruskich przez rosyjskie w celu skorzystania z relokacji pracowników wraz z rodzinami w ramach uproszczonego mechanizmu, o której to kwerendzie szef ABW pułkownik Rafał Syrysko informował w piśmie z 6 czerwca 2024 r. Podpisani członkowie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Zawsze tego typu wnioski dowodowe są przyjmowane przez Komisję, a nie w oparciu o indywidualną korespondencję przewodniczącego.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego wniosku? Głosujemy. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyniku głosowania. Głosowało 9 osób. Za – 9, zero… Jednogłośnie zostało przyjęte.

Jeszcze są dwie uchwały do podjęcia. Pierwsza uchwała to jest… dotyczy wniosku już przyjętego przed momentem w sprawie konfrontacji i wezwania do stawiennictwa się przed Komisją w wyznaczonym terminie do złożenia zeznań w ramach konfrontacji.

Na podstawie art. 10 ust. 3 w związku z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej w związku z art. 172 k.p.k. w związku z art. 11i ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej Komisja postanawia, co następuje: przeprowadzić konfrontację między Mateuszem Pali, szefem gabinetu politycznego ministra spraw zagranicznych Zbigniewa Raua w okresie od września 2020 r. do listopada 2023 r., przesłuchanym przed Komisją w dniu 10 lipca 2024 r., i Jakubem Osajdą, dyrektorem Biura Prawnego i Zarządzania Zgodnością Ministerstwa Spraw Zagranicznych do 15 września 2023 r., przesłuchanym przed Komisją w dniu 11 marca 2024 r., w celu wyjaśnienia sprzeczności wynikających z treści złożonych przez nich zeznań i wezwać Mateusza Pali i Jakuba Osajdę do stawienia się przed Komisją w wyznaczonym terminie w celu złożenia zeznań w ramach konfrontacji.

§ 2 Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej uchwały? To bez głosowania, myślę, że uchwałę możemy w ten sposób.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Czy jest sprzeciw.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę? Pan jest przeciw?

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Nie, nie, nie, ja się…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Jest jakiś sprzeciw? Nie ma. Dobrze.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Nie, nie, formalnie trzeba by było zadać pytanie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Tak jest, dziękuję bardzo za podpowiedź, słusznie. Uchwała jest podjęta jednogłośnie.

Jeszcze mam jedną też uchwałę, która jest, bym powiedział, trochę w następstwie przesłuchania pana Krawczyka, szefa… byłego szefa Agencji Wywiadu.

To jest projekt uchwały naszej Komisji w sprawie zmiany przyjętych przez Komisję uchwał o wezwaniu do stawiennictwa przed Komisją Śledczą w wyznaczonym terminie do złożenia zeznań.

Na podstawie art. 10 ust. 3 w związku z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej Komisja postanawia, co następuje: uchylić wezwanie pani Joanny Magdaleny Tarnawskiej, wezwanej do stawiennictwa przed Komisją Śledczą uchwałą Komisji nr 18 z dnia 6 lutego 2024 r.; uchylić wezwanie pani Pauliny Wybrańczyk, wezwanej wstawiennictwa przed Komisją Śledczą uchwałą Komisji nr 32 z dnia 27 lutego 2024 r., i uchylić wezwanie pani Joanny Popławskiej-Lilumbi, wezwanej do stawiennictwa przed Komisją Śledczą uchwałą Komisji nr 32 z dnia 27 lutego 2024 r.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Ja sugerowałem, że to rozstrzygnięcie będzie po przesłuchaniu pana Krawczyka, szefa Agencji Wywiadu, podjęte. Czy w tej sprawie są jakieś głosy sprzeciwu? Nie ma. Dziękuję bardzo. Uchwała również została przyjęta.

Przechodzimy do spraw bieżących. Chcę powiedzieć, że robimy kwerendę wszystkich dokumentów, żeby na jednym z końcowych takich przesłuchań, jak będziemy mieli zrobić też rozstrzygnięcia dotyczące tych wątków z zastrzeżeniami do protokołów, czy przyjmujemy, czy odrzucamy, i to chciałbym, żeby było po prostu na jednym posiedzeniu kompleksowo zaprezentowane i rozstrzygnięte przez Komisję. To jest kilka… przynajmniej mamy takich zgłoszeń od początku prac Komisji.

Druga kwestia. Z uwagi na okres, w który wchodzimy, ja postaram się skonsultować z państwem ten termin, czy przynajmniej w gronie prezydium, przesłuchania i konfron-

tacji. Wydaje się, że na pewno będę chciał to zrobić przed pierwszym posiedzeniem Sejmu we wrześniu. Myślę, że to przełom sierpnia/września by wchodził w rachubę. Dobrze? To też uzgodnimy, czy to będzie jeden dzień, czy w osobnym dniu będzie konfrontacja, w osobnym dniu będzie przesłuchanie komendanta Pragi, bo ono pewnie będzie miało charakter i jawny, i niejawny, w związku z powyższym tak musimy ze względów takich logistycznych to rozpatrzyć i ustalić. O terminie oczywiście z odpowiednim wyprzedzeniem państwo zostaniecie też poinformowani, mówię nawet w tym… w formie takiej nieformalnej, że to posiedzenie Komisji się w konkretny dzień odbędzie, a później oczywiście będzie sformalizowane zaproszenie na posiedzenie. To też wcześniej oczywiście musimy wysłać z odpowiednim wyprzedzeniem zaproszenia dla tych osób.

Czy z państwa strony są jakieś uwagi, wnioski? Dziękuję bardzo.

Skoro nie ma, to dziękuję bardzo. Ponieważ wyczerpaliśmy dzisiejszy porządek dzienny, zamykam posiedzenie. Dziękuję bardzo za przybycie.